

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 12C/56/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8114201315
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 12. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Alena Paveleková
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2014:8114201315.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou Mgr. Alenou Pavelekovou v právnej veci žalobcu: Intrum Justitia Debt Finance AG, so sídlom Industriestrasse 13C, 6300 Zug, Švajčiarsko, zast. JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom so sídlom Karadžičova 8, Bratislava, P.O.BOX 205, proti žalovanému: I. G., W. XX, za účasti vedľajšieho účastníka Občianskeho združenia právna pomoc spotrebiteľom, so sídlom Sofijská 13, Košice, právne zastúpený JUDr. Ladislavom Mikušom, advokátom so sídlom Stará Baštová 2, Košice, o zaplatenie 3.538,66 eur s prísl., takto

rozhodol:

p r i p ú š ť a vstup Občianskeho združenia právna pomoc spotrebiteľom, so sídlom Sofijská 13, Košice, ako vedľajšieho účastníka na strane žalovanej,

žalobu z a m i e t a ,

žalovanému náhradu trov konania n e p r i z n á v a ,

vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

Žalobou doručenou tunajšiemu dňa 17.1.2014 sa žalobca (právnym predchodcom žalobcu) na žalovanom domáhal zaplatenia 3.538,66 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 30 % ročne zo sumy 242,05 eur od 5.10.2012 do zaplatenia, úroku z omeškania vo výške 12,5 % ročne zo sumy 242,05 eur od 5.10.2012 až do zaplatenia a náhrady trov konania.

Svoju žalobu odôvodnil tým, že na základe zmluvy o úvere zo dňa 19.8.2003 bol žalovanému poskytnutý úver na financovanie osobného motorového vozidla. Žalovaný porušil ustanovenia bodu 6.1 všeobecných obchodných podmienok zmluvy o úvere a nakoľko si neplnil svoje povinnosti, spoločnosť GE MONEY a.s. vypovedala zmluvu dňa 1.9.2003. Žalovaný do dnešného dňa neuhradil ani čiastočne pohľadávku žalobcu, ktorá predstavuje sumu 3.538,66 eur. Pohľadávku tvorí neuhradená istina úveru vo výške 484,10 eur a poplatky vo výške 3.054,56 eur. Žalobca uviedol, že súčasťou sumy úrokov z omeškania sú ďalej úroky z omeškania vyčíslené podľa § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka t. j. 13 % ročný úrok z omeškania zo sumy 242,05 eur od 5.10.2012 až do zaplatenia a 12,5 % ročný úrok z omeškania zo sumy 242,05 eur od 5.10.2012 do zaplatenia. Žalobca poukázal na to, že ako postupník uzavrel so spoločnosťou GE MONEY a.s., dňa 27.9.2012 ako postupcom zmluvu o postúpení pohľadávok na základe, ktorej bola žalobcovi postúpená splatná pohľadávka.

Po podaní žaloby pôvodný žalobca Profidebt Slovakia, s.r.o. návrhom doručeným súdu dňa 13.5.2014 navrhol, aby súd pripustil zmenu účastníkov na strane žalobcu, nakoľko zmluvou o postúpení pohľadávky zo dňa 31.1.2014 došlo k postúpeniu pohľadávky na žalobcu, o čom súd rozhodol uznesením č.k. 12 C 56/2014 - 51 zo dňa 2.7.2014 .

Podaním doručeným súdu dňa 12.6.2014 oznámil vstup do konania vedľajší účastník OZ právna pomoc spotrebiteľom.

Žalobca podaním doručeným súdu dňa 3.12.2014 namietal vstup vedľajšieho účastníka do konania a doplnil žalobný návrh o listinné dôkazy.

Súd vo veci nariadil pojednávanie, ktoré vykonal podľa ustanovenia § 101 ods. 2 O.s.p. v neprítomnosti žalobcu, ktorý svoju neprítomnosť ospravedlnil rovnako jeho právny zástupca a v neprítomnosti žalovaného, ktorý svoju neprítomnosť neospravedlnil a ani nepožiadal o odročenie pojednávania a rovnako v neprítomnosti právneho zástupcu vedľajšieho účastníka, pričom u všetkých mal vykázané doručenie predvolania.

Súd vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi a to návrhom, leasingovou zmluvou zo dňa 19.8.2003, kúpnu zmluvou, splátkovým kalendárom, rámcovou zmluvou o postúpení pohľadávok, prílohou k zmluve o postúpení pohľadávok, oznámením o postúpení pohľadávky, všeobecnými zmluvnými podmienkami finančného leasingu, vyjadrením vedľajšieho účastníka, návrhom na zmenu účastníka, zmluvou o postúpení pohľadávok, dohodou o úhrade pohľadávky v splátkach zo dňa 3.12.2004, a ostatným obsahom spisu, pričom zistil tento skutkový stav veci :

Žalobcom bola predložená lízingová zmluva zo dňa 19.8.2003 spolu so splátkovým kalendárom, v zmysle ktorého v prípade riadneho plnenia svojich povinností žalovaným malo dôjsť dňa 19.8.2006 k odpredaju predmetu leasingu, čo sa týka pravidelných splátok nájomného, tieto mali byť uhrádzané v počte 36 a posledná splátka mala byť uhradená dňa 1.8.2006. Z predloženého vyúčtovania pri predčasnom ukončení leasingovej zmluvy z dôvodu odobratia predmetu leasingu zo dňa 17.8.2004 mal súd zistené, že lízingová zmluva bola predčasne ukončená v zmysle čl. IX, ods. 2 všeobecných zmluvných podmienok. Žalobca predložil aj dohodu o úhrade pohľadávky v splátkach zo dňa 3.12.2004, v zmysle ktorej posledná splátka mala byť uhradená dňa 27.12.2006.

Vedľajší účastník sa vo veci vyjadril a vzniesol námietku premlčania s poukazom na to, že podľa splátkového kalendára posledná splátka mala byť splatná 1.8.2006 a žaloba bola podaná až dňa 17.1.2014, teda po uplynutí trojročnej premlčacej doby a uplatnil si náhradu trov konania.

Iné dôkazy účastníci nepredložili a ani nenavrhl ich vykonanie.

Podľa § 52 ods. 1, 2, 3, 4 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 2 písm. Zákona o ochrane spotrebiteľa účinného ku dňu vyhlásenia rozsudku Na účely tohto zákona sa rozumie: a) spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti, zamestnania alebo povolania, b) predávajúcim osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti alebo povolania, alebo osoba konajúca v jej mene alebo na jej účet,

Podľa § 5b Zákona o ochrane spotrebiteľa účinného ku dňu vyhlásenia rozsudku orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110).

Podľa § 103 Občianskeho zákonníka ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

Podľa § 110 Občianskeho zákonníka druhá veta ak právo dlžník písomne uznal čo do dôvodu i výšky, premlčuje sa za desať rokov odo dňa, keď k uznaniu došlo; ak bola však v uznaní uvedená lehota na nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

Z vykonaného dokazovania má súd za preukázané, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným vznikla zmluva o leasingu, ktorá v zmysle čl. IX, ods. 2 všeobecných zmluvných podmienok bola predčasne ukončená a žalovaný sa zaviazal uhradiť sumu 106.605,66 Sk do desiatich dní po obdržaní vyúčtovania zo dňa 17.8.2004. Následne, keďže žalovaný zrejme neuhradil túto pohľadávku, bola uzatvorená dohoda o úhrade pohľadávky v splátkach v zmysle, ktorej posledná splátka mala byť uhradená dňa 27.12.2006.

Poskytovanie finančného leasingu bolo predmetom podnikateľskej činnosti právneho predchodcu žalobcu, pričom zo zmluvy nevyplýva, že by žalovaný pri uzatváraní zmluvy jednal v rámci predmetu svojej podnikateľskej alebo inej obchodnej činnosti, zamestnania alebo povolania.

Z uvedených dôvodov mal súd za to, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným vznikol spotrebiteľsko - právny vzťah, na ktorý je nutné aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka o premlčaní. Na spotrebiteľskom charaktere zmluvného vzťahu sa nič nezmenilo ani potom, ako došlo k dvojnásobnému postúpeniu pohľadávky voči žalovanému na žalobcu, z čoho je odvodená aktívna legitímácia žalobcu v konaní.

Predmetom uvedenej zmluvy bola povinnosť žalovaného splatiť 109.341,60 Sk, s úhradou poslednej splátky dňa 27.12.2006. Vzhľadom na to, že žaloba bola podaná 17.1.2014, dlh žalovaného bol k začatiu konania premlčaný tak podľa obchodného, ako i podľa občianskeho práva. Od 1.5.2014 je v slovenskom právnom poriadku účinné ust. § 5b ZoOS, v zmysle ktorého súdy musia prihliadať na premlčanie nároku, ktorý vznikol dodávateľovi zo spotrebiteľskej zmluvy, i bez toho, aby odporca - spotrebiteľ vzniesol námietku premlčania. Uvedené ustanovenie považoval súd za procesnú normu, nakoľko prikazuje súdu, ako má postupovať v „spotrebiteľských“ sporoch. Subjekty práva sú povinné správať sa tak, ako im ukladá zákon, a to odo dňa nadobudnutia účinnosti právnej normy, ibaže by zákon v prechodných ustanoveniach hovoril niečo iné. V tomto prípade žiadne prechodné ustanovenia, ktoré by stanovovali, že sa toto ustanovenie nemá použiť na už začaté konania, nie sú, teda súd postupoval a rozhodol podľa zákona platného a účinného v čase vydania rozsudku.

Súd taktiež prihliadol na pravdepodobný cieľ uvedenej novely (nakoľko dôvodová správa neuvádza, čo viedlo zákonodarcu, aby uzákonil toto ustanovenie), teda ochranu spotrebiteľov, ktorí nevedia, že právo voči nim uplatnené, bolo premlčané. Bolo by nelogické, aby sa spotrebiteľom poskytla právna ochrana spočívajúca v prihliadnutí na premlčanie ex offo podľa toho, kedy bolo právo uplatnené, teda, že v ktorého súdy musia prihliadať na premlčanie nároku, ktorý vznikol dodávateľovi zo spotrebiteľskej zmluvy, i bez toho, aby odporca - spotrebiteľ vzniesol námietku premlčania.

Vzhľadom k vyššie uvedenému bolo potrebné ex offo prihliadnuť k premlčaniu uplatneného nároku voči spotrebiteľovi a keďže dospel k záveru, že uplatnené právo žalobcu je, vzhľadom na podanie návrhu na súd, premlčané, preto súd žalobu zamietol.

O trovách konania súd rozhodol podľa ust. § 142 ods. 1 O.s.p.. Žalovanému ako účastníkovi, ktorý mal vo veci úspech, vzniklo právo na náhradu trov konania. Súd mu však náhradu trov konania nepriznal, pretože si ich neuplatnil a ani mu žiadne trovy konania nevznikli.

Čo sa týka trov konania vedľajšieho účastníka pozostávajúce z trov právneho zastúpenia, kde si právny zástupca vedľajšieho účastníka uplatnil a vyúčtoval náhradu trov za 2 úkony právnej služby a to prevzatie a prípravu zastúpenia vrátane prvej porady s klientom a za písomné podanie na súd vo veci samej. Súdu nie je zrejmé ako mohol právny zástupca vedľajšieho účastníka vykonať prípravu zastúpenia, keď samotný vedľajší účastník nevedel, do akého konania vstupuje, (len na základe skutočnosti, že žalovaným je spotrebiteľ), pritom pri oznámení o vstupe do konania ani neskôr v priebehu konania vedľajší účastník nepredložil súhlas spotrebiteľa s jeho vstupom do konania, prípadne, že by so spotrebiteľom a samotným vedľajším účastníkom vykonal akýkoľvek úkon súvisiaci s prípravou a prevzatím zastupovania a teda bez akejkoľvek bližšej vedomosti o predmete a štádiu konania, do ktorého vstupuje, je prakticky nemožné náležite sa pripraviť na zastupovanie v tej ktorej veci.

Vzhľadom na uvedené je potom potrebné sa prikloniť k pohľadu trov účelne vynaložených na uplatnenie alebo bránenie práva.

Ďalej súd zastáva názor, že vedľajší účastník, ktorý je založený na ochranu práv podľa osobitného predpisu by mal byť schopný poskytnúť žalovanému ako spotrebiteľovi v spotrebiteľskej veci vedenej na súde odbornú pomoc sám. Tento názor má oporu v rozhodnutí Ústavného súdu SR sp.zn. II.ÚS 78/03 <aspi://module='JUD'&link='JUD116110CZ'&ucin-k-dni='30.12.9999'>, v zmysle ktorého nie je porušením základného práva na právnu pomoc a rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 2 <aspi://module='ASPI'&link='460/1992%20Zb.%2523%25C8l.47'&ucin-k-dni='30.12.9999'> a <aspi://module='ASPI'&link='460/1992%20Zb.%2523%25C8l.47'&ucin-k-dni='30.12.9999'> Ústavy SR, ak účastníkovi, ktorý disponuje viacerými pracovníkmi, ktorí majú právnické vzdelanie, súd neprizná náhradu trov právneho zastúpenia, ak ich nepovažuje za účelne vynaložené, a to práve preto, že vedľajší účastník bol na ochranu spotrebiteľa zriadený a teda má byť schopný v spotrebiteľských sporoch spotrebiteľov kvalifikovane zastupovať.

V ďalšom súd poukazuje aj na najnovšie rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 6 MCdo 5/2013.

Súd hoci pripustil do konania vedľajšieho účastníka a prihliadol na skutočnosť, že vedľajší účastník vstúpil do konania ako organizácia na ochranu spotrebiteľa z vlastného podnetu a splnomocnil právneho zástupcu z radov advokátov, hoci zo samotnej podstaty vedľajšieho účastníka vyplýva, že musí byť schopný konať v mene toho, na strane koho vstupuje do konania. Ustanovenie § 93 ods. 2 O.s.p. o možnosti vstupe do konania ako vedľajšieho účastníka takej právnickej osoby, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu (za ktorý sa podľa poznámka 10a považuje aj zákon č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov) je účinné od 15.10.2008 a bolo zavedené do Občianskeho súdneho poriadku zákonom č. 384/2008 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok. Cieľom novej právnej úpravy podľa Dôvodovej správy k zákonu č. 384/2008 Z. z. bolo umožniť širšiu ochranu osobám, na ochranu ktorých sú zriaďované rôzne právnické osoby a združenia.

Zároveň však je súdu z rozhodovacej činnosti známe, že vedľajší účastník paušálne vstupuje do konaní, v ktorých ako žalobcovia vystupujú určité subjekty, a to bez ohľadu na stav konania, vôľu spotrebiteľa a účelnosť úkonov vedľajšieho účastníka.

Takéto konanie vedľajšieho účastníka nemožno považovať ani za dôkaz o jeho vôli naplniť cieľ, pre ktorý bolo toto združenie založené. Vyvoláva to skôr dôvodné podozrenie, že skutočným cieľom združenia nie je ochrana práv konkrétneho spotrebiteľa, ale zárobková činnosť právneho zástupcu vedľajšieho účastníka v podobe náhrady trov právneho zastúpenia. A v tomto, by ani neobstál argument, že združenie na ochranu spotrebiteľa potrebuje finančné prostriedky na ďalšiu svoju existenciu. Z týchto dôvodov súd náhradu trov konania v tomto konaní vedľajšiemu účastníkovi nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 251 ods. 1 O.s.p., ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.